У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 207. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1971 No. 207. VOL. LXXVIII

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Понеділок, 8 листопада 1971

В АМЕРИЦІ

ВПРОДОВЖ МІСЯЦЯ ЖОВТНЯ ЗМЕНШИЛАСЬ кількість безробітних у цілій країні, з 6 відсотків до 5.8%, про що повідомив Департамент Праці з Вашингтону. Ця ж тенденція помітна й на початку цього місяця. Нині в ЗСА працюють майже 80 мільйонів осіб. Однак, помітно зросло безробіття за цей час серед чорного населення.

БЮРО СТАТИСТИКИ ПРАЦІ ОПУБЛІКУВАЛО списки цін на різні товари й харчові продукти, що були дійсними напередодні серпневого „замороження" цін. Від того часу, на вказівку Уряду президента Ніксона, не можна було підвищувати жадних цін, отже за тією листою можна перевірити, де і на скільки порушено в крамницях ту вказівку.

З ВЕЛИКИХ МІСТ АМЕРИКИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що останнім часом на службу до поліційних сил почали приходити молоді люди з вищою освітою, чого не було ще яких 5 років тому. Поліційні сили вітають таких кандидатів.

ЗА ОДИН РІК НАСЕЛЕННЯ ЗСА ЗБІЛЬШИЛОСЬ на 2 мільйони 159 тисяч осіб, про що повідомило Статистичне Бюро з Вашингтону. Тепер у ЗСА живе 207 мільйонів 372 тисячі осіб. В цю цифру включені також усі військовослужбовці, хоча деякі з них і перебувають тимчасово поза межами країни.

ВПЕРШЕ ЗА БАГАТО РОКІВ ПОГАСНУВ ФАКЕЛ на Статуї Свободи при в'їзді до Ню Йорку з океану. Поблизу острова Свободи, на якому встановлена ця, подарована Францією, статуя, працювала землечерпалка, яка випадково перетяла підводний кабель, і тому на статуї погасло світло. Направа тривала два дні.

У НЮ ЙОРКУ И У ВЕСТЧЕСТЕРІ МОЖЛИВА нестача електроенергії цієї зими, бо всі електроґенератори тут виробляють менше струму, ніж його потрібно. Обчислено, що в час найбільшої потреби в електроенергії не вистачатиме яких 500 000 кіловат струму.

ПІВДЕННОАМЕРИКАНСЬКА КРАЇНА ПЕРУ визнала Кубу і незабаром нав'яже з тією країною дипломатичні відносини. Це третя держава в Південній Америці, після Мехіко й Чіле, яка визнала режим Кастра.

У МОНТРЕАЛІ ЗААРЕШТУВАЛИ ДВОХ АМЕРИКАНОК за те, що вони перевезли в Канаду 16 фунтів наркотику „гашишу". Обидві не призналися до вини, але Таню Браустін і Шарон Лі Зутей затримала канадійська поліція, як винних у контрабанді наркотиків.

НЮЙОРКСЬКА ПІДЗЕМНА ЗАЛІЗНИЦЯ „САБВЕЙ" значно потерпіла від того, що в останніх виборах не знайшла підтримки пропозиція про випуск „бондів" на понад два мільярди долярів. Через нестачу фондів довелося відкинути плян проведення лінії підземної залізниці по 2 евню на південь від 34-ої вулиці, можливо доведеться відмовитись від прокладення підземної лінії на Бронксі замість існуючої тепер наземної, яка утруднює там автомобільний рух.

НА КУБУ В ГАВАНСЬКИЙ ПОРТ ПРИБУЛА невелика ескадра совєтських воєнних кораблів. До її складу входять два підводні човни, два винищувачі підводних човнів і танкер, що возить для них пальне. Скликані владою „трудящі" оваційно вітали совєтських матросів.

У СВІТІ

В РИМІ НАРАДЖУЮТЬСЯ МІНІСТРИ закордонних справ 6-ох держав Европейської Економічної Спільноти, плюс міністри Британії і 3-ох інших держав, що мають вступити до ЕЕСпільноти. Західньо - німецький міністер закордонних справ Вальтер Шеель поручав тіснішу співпрацю 10-ох західньо - европейських справ, щоб Західня Европа могла „промовляти одним голосом".

ДО ҐІБРАЛЬТАРУ ПРИБУВ британський наступник престолу князь Валії Чарлз, щоб на нищильнику „Норфольк" закінчити свій вишкіл морського старшини. Він вже перейшов вишкіл спадуна в летунстві. Еспанія, яка має перманентний спір з Британією за Ґібральтар запротестувала проти приявности в Ґібральтарі Чарлза.

ЧИСЛО ВІЙСЬК ЗСА У В'ЄТНАМІ ВПАЛО до 196.700 і з кінцем цього місяця має зійти до 175.000. Американський секретар оборони Мелвін Лерд перевів в Сайгоні наради з південно - в'єтнамськими лідерами й об'їздив тамошні військові бази гелікоптером. В його товаристві знаходився голова шефів з'єднаних штабів адмірал військ Мурер. Лерд заповів приспішене відкликування військ ЗСА.

У ПЕКІНІ ПЕРЕБУВАЄ тепер делеґація від Пакістану під проводом колишнього міністерства закордонних справ Зульфікара Бутто. Між членами делеґації є найвищі пакістанські військовики. Делеґація пакістанців довго нараджувалась з комуно - китайським прем'єром Чу Енлаєм.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ ЗАЯВИЛА в Клюбі Крайової Преси у Вашингтоні, що Індія не хоче і не провокуватиме війни з Пакістаним, але наполягала, що Пакістан мусить привернути нормальні відносини у своїй східній частині, яку Індіра Ґанді не називала Східнім Пакістаном, тільки Східньою Бенгалією, яка нараховує 80 мільйонів мешканців. Індіра Ґанді твердила, що „світ мусить вирішити, чи важливішим є один чоловік і його машина, чи цілий нарід" — говоривши виразно про пакістанського президента Мохаммеда Ахія Хана, який завів режим терору у Східньому Пакістані, звідкіля 9 мільйонів осіб втекло до Індії.

В ЯПОНІЇ ЙДУТЬ тепер у парляменті наради над ратифікацією японсько - американського пакту, за яким у 1972 р. Окінава перейде під суверенітет Японії, але з правом Америки користуватися далі тамошнім портом і летовищем. Проти тієї клявзулі гостро виступає японська опозиція.

ДО НІҐЕРІЇ ПРИБУВ новий американський амбасадор Джон Райнгард — перший мурин у ранзі амбасадора. Райнгард висловив радість, що може служити як представник Америки в найбільшій чорній республіці чорного континенті. Він вже відвідував був Ніґерію раніше.

4 АФРИКАНСЬКІ ПРЕЗИДЕНТИ ПЕРЕЇХАЛИ з Ізраїлю до Єгипту у своїй місії доброї волі — допомогти до замирення між Ізраїлем і арабами. Їх парадно вітали в Каїро, але єгипетський президент Анвар Садат не хоче ніякого посередництва, яке на йоту відхилилось би від принципу, — що Ізраїль мусить звільнити всі без решди окуповані ним арабські землі.

ЗАКІНЧЕНО П'ЯТИЙ АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД УКЦЕРКВИ В РИМІ, БУДЕ ПРОГОЛОШЕНЕ СПІЛЬНЕ АРХИЄРЕЙСЬКЕ ПОСЛАННЯ

Рим. — Минулої п'ятниці, 5-го листопада вечером, тут закінчився П'ятий Архиєпископський Синод Української Католицької Церкви, що почався під проводом Верховного Архиєпископа Блаженнішого Йосифа Сліпого попередньої неділі, 31 жовтня. На закінчення Синоду о. шамбелян д-р Іван Хома у церковному будинку біля церкви свв. Сергія і Вакха відчитав о год. 8-ій вечора в українській й італійській мовах таке кінцеве пресове повідомлення.

ПРЕСОВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Після посвячення відновленої ікони Жировицької Богородиці і церкви свв. Сергія і Вакха 30-го жовтня, та по відзначенні 375-ої річниці Берестейської Унії і 325-ої річниці Ужгородської Унії Архиєрейською Службою Божою усіх зібраних Владик і святочною Академією, у неділю вечером, дня 31-го жовтня, розпочались чергові Синодальні наради українських Владик, що їх проводив Блаженніший Верховний Архиєпископ Української Церкви, Кардинал Йосиф Сліпий.

Під час своїх нарад українські Владики створили дорадче тіло для Верховного Архиєпископа, так званий Постійний Синод, зложений з чотирьох Владик, окрім Верховного Архиєпископа.

Головною точкою нарад було передискутовання начерку Конституції для Української Помісної Церкви.

Українські Владики, зібрані на синодальних нарадах, звернулись до Духовенства і вірних Української Церкви спільним пастирським листом з нагоди святкувань Берестейської та Ужгородської Уній, підкреслюючи їх дальшу життєдайність для українського Народу мимо усіх переслідувань і заперечень.

Синодальні наради закінчено дня 5-го листопада 1971 року.

Дальший відгомін у світі

Синодальні наради Владик Української Католицької Церкви в Римі, що сходились із кінцевими нарадами Світового Собору Єпископів Католицької Церкви, мали як уже інформовано — найширший відгомін у світі, подібно як і виступ Верховного Архиєпископа та Митрополитів Максима Германюка й Амврозія Сенишина на Світовому Соборі Єпископів в обороні переслідуваної совєтським режимом Церкви в Україні. Ще в п'ятницю, 5-го листопада, як більшість тиражу попереднього видання „Свободи" була надрукована, деякі радіостанції подали вістку, що Папа Павло VI відмовився прийняти на авдієнцію українських Владик та що Верховний Архиєпископ УКЦеркви перебрав функції патріярха. Негайна телефонічна розмова редакції „Свообди" з деякими з учасників Синоду в Римі виявила, що повідомлення не відповідає дійсності, що в тому часі Папа Павло VI ще взагалі не відповів на передане йому щойно в середу, 6-го листопада, прохання про авдієнцію, що синодальні наради, всупереч повідомленням міжнародних пресових аґенцій і преси, не проходили проти волі Папи, але відбувалися згідно з декретом Другого Ватиканського Собору про Східні Церкви та згідно з інструкціями ватиканського Секретаріяту Стану та що наради закінчено однодушними схваленнями начерку конституції Помісної Української Католицької Церкви, створенням постійного правлячого Синоду як дорадчого тіла для Верховного Архиєпископа та схваленням спільного Архипастирського Послання.

Багатомовна фотознімка

„Ню Йорк Таймс" у своєму недільному виданні з 7-го листопада подав на першій сторінці при вістці про закінчення Світового Собору Єпископів ілюстрацію, на якій видно Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа похиленого, щоб поцілувати перстень на руці Папи. Під фотознімкою подано підпис: „Вітає українського Владику: Папа Павло VI з Кардиналом Йосифом Сліпим з Української Католицької Церкви вчора у Ватикані. Українські Владики закінчили свій Синод у п'ятницю". У попередньому виданні, з суботи 6-го листопада, цей же „Ню Йорк Таймс" подав датовану в Римі 5-го листопада таку вістку від свого спеціяльного кореспондента:

Українська Католицька Церква закінчила тут сьогодні свій п'ятиденний Синод, що відбувся проти волі Ватикану. У заяві Кардинал Йосиф Сліпий та 15 інших українських Єпископів поза Совєтським Союзом потвердили знову встановлення ними цього тижня п'ятиособового постійного синоду, чи законодавчої ради, що має управляти їхньою Церквою.

Українська Церква, яка нараховує 1.8 мільйона вірних на Заході, але не є леґальною в своїй власній країні, відбуває східні літургійні практики, але є під владою ватиканської Конґреґації для Східніх Церков.

Теперішній Синод був скликаний на те, щоб встановити принципи самоуправління та займався такими справами, як процедура для іменування власних єпископів.

Сьогодні рано Папа Павло VI прийняв на авдієнції Митрополита Амврозія Сенишина з Філядельфії, одного з Владик, що були обрані до нового постійного Синоду. Проте, Ватикан досі не відповів формально ані на одну із синодальних постанов, включно з проханням про папське благословення для нарад" — сказано в повідомленні „Ню Йорк Таймсу".

Вияснення авдієнції

З уваги на те, що поодинокі Владики після закінчення синодальних нарад вибирались чи були вже в дорозі до своїх столиць, не можна було одержати будь-які офіціяльні інформації відносно авдієнції Митрополита Амврозія Сенишина в Папи Павла VI. Натомість з приватних джерел додатково подають непотверджену офіціяльно вістку, що Митрополит Амврозій був на авдієнції в Папи Павла VI разом з двома єпископами-помічниками Іваном Стахом та Василем Лостеном, що ця авдієнція була замовлена і встановлена надовго перед скликанням Синоду УКЦеркви у звичайно практикованій в таких випадках цілі, щоб представити Папі двох нових Єпископів, що ця чемностева авдієнція три-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Світовий Синод єпископів виявив розбіжність у справі целібату

Рим. — У суботу 6 листопада закінчився 5-тижневий Світовий Синод католицьких єпископів, але — за загальним ствердженям західніх коментаторів — він не розв'язав актуальних болючих внутрішніх проблем Католицької Церкви. У справі целібату вправді більшість приявних і управнених до голосування церковних достойників голосували за збереження целібату — 107 владик, — проте 87 заявилися за висвячування жонатих священиків там, де відчувається брак духовенства. Більшість Синоду відкинула теж резолюцію, яка поручала зберегти примусовий целібат в усіх обставинах і без ніяких вийнятків. Папа Павло VI, у промові, якою формально й офіційно закрив Синод, прославляв рішення Синоду зберегти „священний целібат", як традиційне добро Католицької Церкви, підкресливши, що обов'язковий целібат не стосується Східніх Церков, — але римські коментатори звертають увагу на дуже малу більшість, якою переведено резолюцію за збереження обов'язкового целібату. Кардинал Леон Есієн Дюваль, один із членів Президії Синоду, заявив наприкінці нарад, що документи Синоду не будуть оприлюднені поки основно не познайомиться з ними Папа Павло VI. Це викликало невдоволення серед членів Синоду. Преса все ж дістала частину тих документів від членів Синоду, між ними текст резолюції в справі целібату.

Большевики досить скромно відзначили 54-ті роковини приходу до влади

Москва. — За традиційним звичаєм — в 54-ті роковини жовтневої революції, чи радше контрреволюції, яка привела большевиків до влади, 7 листопада н. ст. відбулася на Червоній площі військова парада, але вона була куди скромніша, як в минулих роках. Совєти не виступили з показом ніякої нової, Заходові невідомої зброї та обмежилися до показу давніх ракет і важкої артилерії. Головним промовцем був, як у минулому році, військовий міністер маршал Андрей Гречко, але тон його промови був розмірно „лагідний", бо він не лаявся безпосередньо ані проти Америки ані Комуністичного Китаю. Гострішим був виступ в навечер'я роковин большевицької революції, в минулу суботу 6 листопада, у великій залі Палацу конґресів у Москві перед 6.000 запрошеними гістьми члена Політбюра, Віктора В. Ґрішіна. Вказуючи на сучасну монетарну кризу на Заході та економічні трудноші Америки, Ґрішін твердив, що це найкращий доказ кризи капіталістичної системи та правильности системи комуністичної. На адресу Комуністичного Китаю В. Ґрішін знову зробив закид, що Пекін „розколює одностайний комуністичний фронт" у світі

Делеґація Пекіну до Об'єднаних Націй прибула анонімово до Парижу

Париж. — В минулу неділю 7-го листопада прибуло на летовище під Парижим 8 комуністичних китайців, членів делеґації Комуністичного Китаю, яка має в цьому тижні зайняти місця в Об'єднаних Націях, опорожнені після виключення з ОН Вільного Китаю. Однак назустріч прибулим не виїхав на летовище комунокитайський амбасадор у Парижі Хуанґ Чен і китайська амбасада відмовилася подати прізвища прибулих та будь-що виявити про подорож делеґації до Ню Йорку. Головою делеґації має бути віце-міністер закордонних справ у Пекіні, Сіяо Куан-хуа, а постійним амбасадором теперішній амбасадор у Канаді, Хуанґ Хуа. Назустріч прибулим комуністичним китайцям вийшли тільки нижчі урядовці китайської амбасади і всіх їх забрав невеличкий автобус ,що його водієм був чоловік з китайської амбасади. На понеділок 8 листопада заповіджено було приїзд до Ню Йорку делеґації Комуністичного Китаю. Вона подорожує пакістанським джетом і вилетіла з Кантону та прилетіла до Парижу через Карачі в Пакістані і Дамаск у Сирії, під сильною ескортою, із засекреченням однаково летовища, куди мав прилетіти літак, як часу прилету. Американські власті заповіли, що члени тієї комуністичної китайської делеґації не потребують мати американську візу.

В СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ДАКОТИ СТВОРЕНО НОВИЙ ВІДДІЛ УНС

Джерзі Сити. — Організаційний відділ УНСоюзу повідомляє, що в минулому тижні в місті Бісмарк, столиці стейту Норт Дакота, створено новий Відділ УНС, якому надано порядкове число 400. Побіч заснованого раніше Відділу ч. 420 в Белфілді, є це покищо другий Відділ у цьому найдальше на Північ висуненому стейті, що межує з канадійською провінцією Манітоби. Відділ засновано у висліді тижневої поїздки до цього стейту головного секретаря УНС Ярослава Падоха та видатної допомоги стейтового голови УККА та провідного діяча місцевих українців д-ра Антона Жуковського і його дружини Святослави. Головою Відділу став Карло Масловський, суперінтендант середньої школи в Вілтоні, секретарем Михайло Пуклич, власник великого ревізійного бюра (паблік енкавнтінґ) у Бісмарку, якого недавно проголошено найвидатнішим демократом стейту, а касиром п-і Святослава Жуковська з Стіл, де її чоловік, д-р Жуковський, від двадцяти років веде дуже успішну лікарську практику, і при цьому є дуже активний для української справи і в місцевому й стейтовому житті. В останнє він був обраний на президента-електа лікарів у своєму стейті. Також п-і Жуковська є дуже активною в громадському житті, зокрема часто виголошує вона доповіді про Україну і її колоніяльне становище та поневолення Москвою. В часі своєї поїздки по Північ-

(Продовження на стор. 3-ій)

ЗСА ПРОВЕЛИ УСПІШНО ВИПРОБУВАННЯ ГІДРОҐЕННОЇ БОМБИ НА АЛЕУТСЬКИХ ОСТРОВАХ

Острів Амчітка, Аляска. — Не зважаючи на всі заходи і протести прихильників охорони природи і різних пацифістичних груп і навіть на передання ними справи на вирішення Найвищого Суду, Комісія Атомової Енерґії провела таки заплиноване випробування з експльозією гідроґенної бомби в силі 5 мільйонів ТНТ. Відбулося це випробування під землею, у викопаній спеціяльно і глибокій на одну милю шахті на одному з Алеутських островів Амчітці, в суботу 6 листопада о год. 5-ій по полудні. Сила вибуху дорівнювала землетрусові. Експльозію цієї бомби проведено успішно й безпечно, без шкоди для довкілля. Голова Комісії Атомової Енерґії Дж. Р. Шлезінджер, який знаходився поблизу місця детонації, заявив, що з успішним випробуванням цієї бомби відпадає конечність будь-яких дальших спроб і бомбу можна буде продукувати для евентуальних потреб у майбутньому. Проведено експльозію цієї гідроґенної бомби зараз після рішення Найвищого Суду ЗСА, який в суботу перед полуднем розглядав протести проти цього випробування і вирішив чотирма голосами проти трьох, що випробування може бути проведене. Репрезентував уряд ЗСА і Комісію Атомової Енерґії перед Найвищим Судом заступник секретаря юстиції ЗСА Ервін Н. Ґрісволд. Потребу випробування цієї бомби він арґументував тим, що з огляду на всі зроблені вже приготування відкладення цього випробування може мати фатальні наслідки для дальшого атомового озброєння ЗСА і пригадав, що в міжчасі в Совєтському Союзі випробувано куди більшу, бо аж шістьмеґатонову гідроґенну бомбу і що ЗСА мусять дотримати кроку Совєтському Союзові в атомовому озброєнні саме з метою забезпечити мир у світі. Ґрісголм ствердив також, що відкладення бомби порушувало б рівновагу здійснюваної ЗСАмерики політики стримування. Найвищий Суд вирішив справу в користь уряду в суботу около год. 12.30, на чотири і пів години перед детонацією п'ятьмеґатонової бомби на Амчітці.

Вечір на пошану Василя Стефаника пройшов у Ню Йорку з великим успіхом

Ю. Йорк. — Влаштований тут у суботу 6 листопада Літературознавчою Секцією Української Вільної Академії Наук й Об'єднанням Українських Письменників „Слово" Літературний Вечір для відзначення 100-річчя з дня народження Василя Стефаника пройшов з повним успіхом. Велика заля Українського Народного Дому в Ню Йорку була виповнена по береги слухачами, кількість яких встановляють на понад 300 осіб. Відкрив вечір в імені Літературознавчої Комісії УВАН і „Слова" голова останнього проф. Григорій Костюк, вітаючи і представляючи виконавців передбаченої програми, після чого маестро Йосип Гірняк прочитав по-мистецьки новелю В. Стефаника „Камінний Хрест". Про творчу неповторність В. Стефаника говорив у своїй доповіді молодий український науковець д-р Данило Струк з Торонтського Університету, автор захищеної ним дисертації про творчість Стефаника. Син Василя Стефаника Юрій, який день перед тим виступав на вечорі В. Стефаника у Торонті, поділився з Нюйоркською громадою своїми живими й цікавими міркуваннями про батька і його творчість. Закінчився вечір виступом особистого лікаря В. Стефаника д-ра Івана Подюка із Сиракюз, який у своїх спогадах подав незвичайно інтересні, а то революційні факти й події з останніх років життя великого письменника Галицької Землі. В суботу 13 листопада ц.р. вечір на пошану В. Стефаника з участю Юрія Стефаника, Богдана Кравцева і Миколи Понеділка відбудеться в Нюарку, Н.Дж. Влаштовує цей вечір 86-ий Відділ СУА.

В дусі єдности і соборности вшанували о. протопресв. А. Селепину

Ірвінґтон, Н.Дж. (Л.К.). — У неділю 7-го листопада ц.р. після Богослуження в українській православній церкві св. Тройці в Ірвінґтоні, заходами Сестрицтва св. Покрови, очолюваного пані Л. Нагнибідою, в просторій залі Народного Дому відбувся святочний обід для відзначення ім'янин і вшанування вибору 7-им Собором на голову Консисторії УПЦеркви в ЗСА настоятеля церкви в Ірвінґтоні, о. протопресвітера Артемія Селепини. Заля наповнилась вщерть парафіянами української православної й української католицької парохій в числі 250 осіб, які разом прийшли вшанувати о. протопресвітера А. Селепину, відомого душпастиря й українського патріота. Між приявними крім Владики Марка і о. протопресвітера А. Селепини з дружиною Олександрою (головою Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в ЗСА), були священики з дружинами із інших православних парафій: о. Ф. Форостій, о. Ф. Кульчинський, о. М. Чернявський, о. Б. Железівський і в заступстві неприсутнього о. В. Колодницького — його дружина. На це святкування завітав теж бувший прем'єр УНР проф. Борис Мартос та багато чільних громадян. Святкуванням проводив Іван Галій, член православної громади, сказавши вступне слово. В програмі святочного обіду виступали з привітами представники численних організацій, установ і професійних товариств. Слід відмітити промову та привіт Павла Дорожинського, голови Крайової Пластової Старшини і пластового станичного В. Володюка, з уваги на їхнє насвітлення постаті ювілята як завжди активного пластуна. Головними промовцями були: Преосв. Владика Марко

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВОЛОДИМИР ГІРНЯК ЗАНЕДУЖАВ

В половині минулого тижня до Головної Канцелярії Українського Народного Союзу наспіла вістка, що у Віндсорі, Канада, дістав атаку серця та був перевезений до місцевої лікарні, відомий союзовий і громадський діяч, колишній довголітній головний контролер і тепер почесний член Головного Уряду та обласний організатор УНСоюзу, Володимир Гірняк. Головний Екзекутивний Комітет та Головний Уряд УНС, як і найширший союзовий і громадський загал листами й телеграмами виявили свою турботу здоров'ям цього заслуженого діяча-громадянина та бажають йому швидкого повороту до повного здоров'я і його завжди творчої праці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Активний Листопад

У цьогорічному листопаді збіглися святкування великої революційної, визвольної події з-перед 53-ох років із подіями в Українсько-Католицькій Церкві в Римі. Дві історичні події сплелись неначе водно — національно-політична з-перед понад півсторіччя і національно-релігійна сучасного й майбутнього значення. Хоч історія — це минуле, про деякі події вже сучасники можуть стверджувати їх непромильне історичне значення. Сьогодні ще трудно передбачити все те, що станеться у зв'язку з проголошенням помісности Української Католицької Церкви і постійного правлячого Синоду Українських Католицьких Владик, проте не може бути сумніву, що українські дні в Римі з першого тижня листопада 1971 року вписані вже в історію нашого народу й нашої Церкви, тим паче, що ці два поняття були і є нерозлучно пов'язані.

Відгук на ці дві події в українському суспільстві в діяспорі підкреслив те, що ми його інколи недоцінюємо і переочуємо: живучість вільної української громади, її активність, її тугість і конструктивізм. Очевидно, дійсність української вільної громади виявляє теж чимало тіней. Але ми інколи надто поквапні зупинятися власне над отими тінями, над недоліками, інколи надто поквапні до самобичування і замало об'єктивні у стверджуванні позитивів. Ми звикли, наприклад, таврувати прикметну українцям емоційність, прикметну українцям підпорядкованість почуванням із замалою ролею — за формулою Канта — „чистого розуму". Але власне у цьогорічному листопаді маємо доказ, що емоційність української громади має також прикмету рушійної сили. Захоплення, ентузіязм, радість — це явища добрі і корисні з погляду живучости громади.

Коли у 53-ті роковини Листопадового Зриву в Львові українці у вільному світі святкують цю подію, як вічно живу і актуальну для них подію, то це доказ не тільки живучости самої ідеї державного самостійництва, але й живучости громади, яка сучасне пов'язує з минулим і майбутнім. І коли скрізь у світі „українські дні" у Римі породили ентузіязм, то це доказ глибокої відданости вільних українців своїй Церкві і вірі. Всупереч усім намаганням наших ворогів, які хочуть нас „угробити", можемо сміливо заявити, що ми — живемо не тільки фізично, але й духово, і що наш дух — здоровий, творчий.

Модерна опріччина

У ранніх часах московського царства була відома „опріччина", що являла собою царську поліцію, яка ревно оберігала „помазаника Божого" та його владу. Опрічники були пострахом для населення Москви, засобом не лише фізичного, а й духового терору. Їх ненавиділи, але перед ними хилили голови.

У нашому сторіччі змодернізована опріччина з'явилася і в Совєтському Союзі, під назвою „народні дружини", або „народні дозорці". Ще кілька років тому вони не відігравали особливої ролі, хоча й тоді посилено вербувалось до них молодь для допомоги міліції. Тепер і кількість тих дружинників, і їхні завдання значно збільшились. Московська „Правда" з 30-го жовтня повідомляла, що вже „понад 100 000 дружинників відзначені різними нагородами за охорону громадського порядку. І роля дружин безнастанно зростає". Дружинники не лише стримують розбещену молодь на вулицях міст чи допомагають міліції ловити злодів, а й стежать, щоб із колгоспного поля ніхто не взяв колоска, щоб із лісу ніхто не посмів взяти деревини на будову чи паливо. Дружинники „беруть на облік" тих шоферів, які вечорами наважуються когось підвезти, щоб трохи доробити до свого вбогого заробітку. Комсомольці та піонери, члени дружин, пильнують за всіми — і одні за одними. Витворюється при тому нездорова атмосфера підозріння, вислужництва, доносицтва, намагання когось за всяку ціну „зловити на гарячому", але тоді про це можна написати „в рапорті до міліції".

Пиятика, злодійство, розкрадання „соціялістичного майна" і власности окремих людей, бандитські вихватки, прояви розбещености серед молоді так поширились на всій території СССР, а тому числі і в Україні, що міліція неспроможна за всім дивитись і всього допильнувати. „Соціялістична мораль" дійшла до того, що „в Москві, на Україні і в Білорусі" створено понад 10 000 спеціяльних груп дружинників для боротьби проти злочинців.

I. Світ

СИТУАЦІЯ НА ФОРМОЗІ

Вже кілька років нам доводилося висловлюватися у справі Формози - Тайвані. Кожного разу ми підносили питання повної незалежности цього острова з населенням коло 14 мільйонів, з яких менше як два мільйони є людьми сторонього походження — армія, урядовці, особи вільних професій, купці, що приїхали туди з континентального Китаю.

Прийняте недавно в Об'єднаних Націях рішення в справі Формози свідчить про брак політичної послідовности у більшости делеґацій. Вони пішли шляхом апізмент політики, який уже показав всі свої неґативні риси у 1938 році в так званій догоді в Мюнхені між Англією-Францією та Гітлером. Слушно пишеться в р е д а кційній статті „Свободи" з 28 жовтня, що ті делеґації не бачать справжньої загрози збоку комуністів, хоч ліберальна преса в Америці та інших країнах твердить, що часи холодної війни минули і прийшов час реальної політики. За шумом пропаганди цих ліберальних кол з примітивністю чуємо здорові голоси, які заявляють, що з усуненням Формози із терену ОН її уряд ще не все втратив.

Вислиди голосування в ОН у справі Формози були не тільки „програю" Америки і всього вільного світу, а й підкресленням невдалої політики уряду Національного Китаю. Адже цей уряд ще в час перебування автора цих рядків на Формозі, в 1949-1951 роках не давав можливости створити дійсного представництва для тої десятимільйонового населення. Не було ані одного місцевого представника не лише в уряді, а навіть в управах більших міст острова. Більшість землі належала великим власникам та урядовим інституціям, і щойно губернатор острова Ву започаткував земельну реформу.

Нам доводилося нерідко чути від місцевих людей, тайванців, що їм було добре жити під японською адміністрацією: не було хабарів, не було великих податків, був порядок, все було дешеве. „А тепер, — казали вони, — самі знаєте, що навіть харчів не є подостатку". Так було в тих роках, якраз за два роки після великих заворушень, головно в столиці острова Тайпеї. Виникли вони в 1947 році і були жорстоко здушені військовою силою, при чому біля 20 тисяч було вбитих. Роки 1947-50 були роками політичного терору, обмеженням руху, репресіями в поліції.

За останні десять років політичні настрої на Формозі змінилися на ліпше, але тайванська населення не має належного йому голосу в адміністрації. Урядові пости займають особи, що були обрані до Асамблеї ще в континентальному Китаї, отже в нашому розумінні це — Національна Рада в екзилі. Уряд Чіянг Кай-шека відступив зі своєї території після програ, яка сталася не лише з його вини, але й внаслідок тяжких обставин, про які можна було б сказати дуже багато.

Нині це вже історія. Але теперішній уряд винен в тому, що роками ігнорував дійсність, не створив для себе міцної бази на острові, не сперся на тубільне населення, яке походить не з центральних або північних провінцій Китаю, а з його узбережжя та півдня і етнічно та мовно відрізняється від решти китайської людности.

Про місцеве населення Формози цілий ряд цікавих статтей написав політичний лідер руху за створення незалежної від Китаю республіки тайванців, д-р Мінг Менпенг, колишній голова департаменту політичних наук в Тайванському університеті, радник Національного Китаю при ОН в Нью Йорку, а тепер професор Мичиґенського університету.

Д-р Мінг Мен-пенг зазначає, що головною справою є не незалежність Тайвані, а право на самовизначення народу на тім острові. Уряд в Тайпеї сьогодні не має права говорити про Формозу, доки не переведе великих реформ, щоб більшість населення могла сказати своє рішальне слово. Ніхто поза Тайванню не має права говорити про інтереси того населення, ані Пекін, ані хто інший, в тому числі, очевидно, додамо ми, й члени ОН, які порушили свої власні закони. В такому самому дусі друковані й статті кореспондента Діксона Гсу, редакційна стаття „Крішен Саєнс Монітор" з 29 жовтня та аналіза Джозефа Алсопа.

Надходять ревеляційні повідомлення з Тайпею про перші кроки уряду Чіянг Кай-шека після усунення його делеґації з ОН. Отже, вже 25 жовтня звільнено 35 політичних в'язнів, серед них видатного вченого Чен Ю-гсі, вихованця гавайського університету. Його обвинувачували в тому, що він друкував свої статті в лівому журналі в Японії і читав совєтські та інші комуністичні журнали. Після того звільнено з нагоди 60-ліття заснування Китайської республіки ще коло 5 тисяч в'язнів.

Кореспондент „Н. Й. Таймсу" Т. Дурбін з Тайпею пише, що на Формозі серед студентства ширяться рух проти політичного контролі над населенням і за широку участь його у виборах. Молодша ґенерація, що прибула на Формозу 20 років тому в процесі евакуації, почала асимілюватися з місцевим населенням й жити його турботами та настроями. Ця ґенерація і місцева молодь прагнуть разом і живуть тотожними інтересами. Проте, старша ґенерація втікачів з Китаю не хоче відходити зі своїх позицій, не хоче втрачати своїх впливів і матеріяльних вигід, які прийшли в результаті окупації Тайвані і перебрання адміністрації від японців.

Деякі реформатори вважають, що треба докорінно змінити структуру уряду. Студенти Тайванського університету видали маніфест, в якому погрожують, що коли молодь не одержить усіх політичних прав ,вона обернеться проти уряду. На зустрічі прем'єра та віце - президента С. К. Єн з представниками молодшої ґенерації член муніципальної ради Тайпею тайванець Канг Лінгсян заявив, що підтримка уряду місцевим населенням у повній мірі залежить від реформ.

Реформатори заявляють, що вони не є проти уряду і виступи їх не пов'язані з подіями на терені ОН, а мають своєю ціллю створення тривкої бази для уряду серед тайванського населення.

Е. Вовчук

НА ПОЛІ КАРТОПЛЯНОМУ

(3)

Як приклад партійної „опративности „Радянська Україна (27 липня) наводила Машівський район на Полтавщині: „Для забезпечення організаторської роботи на живах у колгоспах і радгоспах району, окрім оперативних загонів, створено постійні і тимчасові партійні групи, які налічують понад 400 комуністів. Разом з групами контролерів, закріплених за кожним агрегатом, вони стежать за якістю обмолоту, перевезенням хліба, подають допомогу механізаторам". Вірити не хочеться, що таке може бути! В одному районі „понад 400" партійних наглядачів, а під ними прсі бриґади: оперативні, якости, боротьби з втратами і інші. І все те перевіряє і пильнує, щоб утримати „єдність партії з народом". Яка ж велика ненависть у народі до всевладної партії!

І дітвори не залишено в спокою під час битви за врожай. „Комсомольська Правда" з 21 серпня розповідає про операцію „Колос", як школярі рятували урожай, бо дощі і вітри багато колосків прибили до землі. „Розбившись на бриґади і ланки, слідом за комбайнами дітвора вийшла на поле з відрами і торбинами. Почалась операція „Колос". За один день назбирали півтори тонни зерна, по 50 кілограмів з гектара".

Подібні „операції" організовано по всій країні не тільки на живах, а й на заготівлі сіна для худоби, на збиранні городини, під різними назвами: „Поле", „Земля", „Прожектор", „П о л ь овий Стан" і т. п. Бюро ЦК ВЛКСМ видало окрему постанову „Про додаткові заходи для притягнення комсомольців і молоді на збирання врожаю і заготівлю кормів". Організовано тисячі штабів, які керували „операціями" молоді і дітвори на живах і заготівлі кормів для худоби. Керівники господарств мали подбати про забезпечення умов праці, побуту і відпочинку під час „операцій". Спеціяльний к о р е с пондент „Комсомольской П р а вди" розповідає, як той побут був організований: „Тут ми довідались, що оцим 24 хлопчакам і дівчатам, більше як половина яких є школярі, за два місяці роботи на сінокосі ні разу не привозили ні молока, ні м'яса. Часто не було й хліба, навіть води. А сьогодні в обід взагалі кінчились продукти і вода".

Не ліпше було й з організацією побуту механізаторів, відряджених з України, Кубані та інших районів на збирання хліба до Західнього Сибіру чи Казахстану. А на них була вся надія. „Чотири комбайнери припадково опинились на одному полі. Тиняються, ніхто не знає, в якій ланці буде робити. „А чи годували вас?" — запитав кореспондент. — „Ні, харчі будуть потім, коли почнуться масові жнива. Правило відоме: сьогодні якось, а завтра видно буде" („Комсомольская Правда" з 20 серпня).

Відомо, що совєтська преса не скупиться писати про високі показники праці під час збирання врожаю. Цього року їх теж не бракувало: комбайнери намолочували по 40 тонн за зміну (!), з кожного гектара збирали по 30-40 центнерів.

Особливістю в цьогорічних звідомленнях преси було посилання на несприятливу погоду. Вже на початку липня з'явилися згадки про складність збирання, мовляв, „хліб низькорослий", „дощі прибили колоски до землі" тощо. Слів „недорід", „неврожай" не було в пресі. Замість тих слів, що визначають фактичний стан урожаю, вживалось описових делікатних окреслень: „полеглі культури", „солом'яна пшениця", „хліб такий низький, що хоч бритвою скреби", „Урожай, — писала „Правда", — виправдає надії не в усіх районах країни, де закінчено збирання: в одних місцевостях пошкодили дощі, в інших посуха". Подібне писала преса в 1963 році, коли зібрано так мало, що довелося закупити 10 мільйонів тонн пшениці в країнах вільної економіки. Але про „недорід" чи „неврожай" преса, як і цього року, мовчала, бож і вона працює за пляном.

З окремих повідомлень московської преси в цьому році можна окреслити райони „низькорослих", „солом'яних" хлібів. Про Одеську область писало „Сільське Життя" з 8 березня, що „природа завдала суворий іспит Причорноморському степові". На Дніпропетровщині, за твердженням тієї ж газети з 16 липня, „жнива видалися особливими. Озимі хліба солом'исті (мало зерна — І. В.), а ярові зернові низькорослі, місцями рідкі". „Совєтская Россия" з 14 серпня давала таку оцінку врожаю на Дону: „Кліматичні умови не дозволили виростити повноцінний урожай. Лише 10 районів Ростовської області одержали запланований урожай. І на Ворошиловградщині „хліб низькорослий" видався. А в Саратовській області, підтвердило „Сільське Життя" з 17 липня, „цьогорічні жнива будуть важкими. На більшості масивів ярові культури надзвичайно низькорослі".

(Закінчення буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Інж. Лев Яцкевич

МІЖЗОРЯНІ ПОДОРОЖІ

Коли Тома Едісон винайшов електричну жарівку, в англійськім парляменті покликано до життя комітет для дослідження практичних можливостей нової системи освітлення. По довгих нарадах, консультаціях та міркуваннях цей комітет прийшов до висновку, що електричне освітлення в житлових будинках є абсурдом. А проте, електрична жарівка світиться сьогодні в кожному домі цивілізованого світу.

Не краще потрактовано відвічне намагання людини літати в повітрі. Цій справі всесторонньо о б дарований флюрентієць Леонардо да Вінчі присвятив багато праці, студій та дослідів, вислідом яких було декілька технічних шкіців літальної машини, що разюче нагадувала прототип нашого гелікоптера. Коли по його смерті опубліковано ті шкіци (1797 р.), науковий світ одноголосно проголосив, що машини важчі за повітря не всилі літати.

А проте, сотки тисяч літаків літають тепер у повітрі, перевозячи понад суходолами та морями мільйони пасажирів та великі вантажі.

Був час, коли великі вчені твердили, що найбільшою скорістю, яку людина може досягти, це скорість гальопуючого коня, а коли залізнича льокомотива виграла перегони з конем, поставлено нову межу, якою була скорість звуку. Тісі скорости, мовляв, людина не всилі перейти з огляду на нещадний зудар із звуковою бар'єрою. А проте, сьогодні літають десятки тисяч суперсонічних, струменевих літаків, і досі нікого не вбила ця звукова бар'єра.

Ще 20 років тому вважалося абсурдом всякі розмови чи дискусії про можливість існування і н т е лігентного життя у всесвіті. Тепер майже ніхто не сумнівається в тому, що таке життя існує поза межами Землі.

Рівно 10 років тому в Грін Бенні, у Західній Вірджінії, відбулася секретна конференція 11-ох наукових фахівців з ділянки астрофізики та астробіології, на якій обчислено, що в нашій галяктиці існує щонайменше 50 мільйонів цивілізацій. А Роджер МекГавен, з федеральної Аґенції НАСА, обчислив на основі найновіших астрономічних дослідів, що у всесвіті існує не 50, а 150 мільйонів різнорідних цивілізацій.

Не виключається також можливості, що представники однієї з тих культур в передісторичних часах відвідували нашу плянету і мали деякий вплив на розвиток її цивілізації („Інтелігентне життя у всесвіті" І. С. Шковського та Карла Саґана, „Колісниці богів" і „Боги з космічних просторів" Еріка фон Денікена).

На думку Еріка фон Денікена, швайцарського контроверзійного письменника, міжзоряні подорожі, не зважаючи на майже фантастичні космічні віддалі між зорями, є не тільки теоретично, але й практично можливі.

Як відомо, найближчою до нас зорею є зоря Альфа Центавр: віддаль від неї до Землі дорівнюється 4.3 світляного року. (При цьому слід пам'ятати, що кожна зоря є відповідником нашого Сонця, а світляний рік це віддаль, пролоту світляного промення впродовж одного року). Використовуючи скорість теперішніх ракет, подорож на цю зорю тривала б 80 років, тобто на 10 років довше, як пересічний вік людини. Але й цю подорож можна буде в недалекій майбутності перебороти, заморожуючи а с т ронавта впродовж більшої частини його міжзоряної подорожі.

Найбільшою проблемою в дослідах з тваринами є проблема при житті відсепарованих мізкових клітин. Першою успішною пробою в цьому напрямі був експеримент, переведений у Вестерн Різерв Скул оф Медісін в Клівленді. При цьому експерименті відсепаровані мізки 5-ох мавп функціонували 18 годин, реагуючи дуже різко на всі прояви звуку.

Такого роду досліди підтверджують реальність ідеї спорудження „кіборгу" — кібернетичного організму, яку висунув недавно німецький фізик та кібернетик В. Франке. На його думку, вже в найближчому десятиріччі космічні кораблі відбуватимуть подорожі до незнаних плянет без астронавтів в шуканні інтелігентного життя. Тими розвідчими кораблями керуватиме відсепарований від тіла мозок з поміччю електронних і к і с трументів. Цей „самотній мозок" буде вміщений в плівкій культурі, постійно поповнюваній свіжою кров'ю.

Немає сумніву, що здійснення цього фантастичного задуму створює поважні моральні та етичні проблеми, які буде далеко важче розв'язати, як медично - технічні проблеми. Хоч існує можливість, що до реалізації цього проєкту взагалі ніколи не прийде, бо в міжчасі космічні кораблі розвинуть такі скорости, що ними можна буде пролітати космічні відстані протягом нормального життя астронавта.

Таємниця цього технологічного феномену зв'язана з четвертим виміром часу і теорією відносности Айнштайна, що є вже прийнятим науковим фактом. Нам слід тільки позбутися конвенційного земного часу і зрозуміти, що бар'єру часу можна довільно змінювати з поміччю скорости та енерґії.

Думаю, що наші внуки, які відбуватимуть міжзоряні подорожі, будуть проходити крізь ці бар'єру часу з такою легкістю, як тепер проходять крізь бар'єр звуку.

Банні Далзел

ДО 25-ЛІТТЯ МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖУ

(2)

Рік 1961 був особливо важливим у житті Сестер Василіянок. Того року закінчилось будівництво головного будинку для студій — будинку Матері Неустаючої Помочі. У цій величний будівлі, розрахований на повну обслугу 300 студентов, розміщені: кляєні кімнати для зайнять, кімнати-читальні, ляборатору, адміністративні бюра, каплиця, велика концертова заля, а також студентська їдальня. Щоб зберігати й надалі візантійський характер коледжу, над головним входом до будинку Матері Неустаючої Помочі на почесному місці вміщено мозаїчну ікону.

1961 рік був знаменним і з іншого огляду. Саме тоді Сестри Василіянки відзначали Золотий Ювилей — 50-річчя своєї місіонерської діяльности у Філядельфії. Їх Ексцеленція Єпископ Кир Йосиф Шмондюк провів церемонію посвячення одномільйонового Менор Джуніор Коледжу, а Сестри дякували Богові за Його так багато ласки, за успіхи і прогрес.

Всі ці події додали Сестрам ще більше завзяття до праці. Вони вжили заходів і одержали позичку на будову гуртожитку для студенток, який і був закінчений у 1964 році. У триповерховому будинку св. Йосафата у спальних можуть вигідно розміститись 90 студенток, маючи до свого розпорядження також кухні, їдальні і місце для відпочинку та культурних розваг.

Тепер одним із найважливіших завдань для Сестер було дістати акредитацію від Асоціяції Коледжів Середніх Стейтів. Що охоплювала і середнє шкільництво. В тому напрямку Сестри розпочали заходи в 1961 році, як лише був закінчений новий будинок. У цій справі професорський персонал коледжу мав під керівництвом Сестри Лаврентії щонедільні зустрічі.

Однак, стейтові інспектори знайшли певні недотягнення в деяких будівлях і, як їх гадку, у завеликій кількості релігійних представників у Раді (Довірених). Вони порадили зреорганізувати Раду Тростистів, включивши в неї більше цивільних осіб, що були на службі в коледжі. Та найбільшим їхнім побажанням було побільшити і краще обладнати бібліотеку-читальню.

Тоді Сестри вирішили взятися за ще один будівельний проєкт. Вони забезпечили за собою федеральну допомогу у висоті 1/3 всіх коштів будівництва модерної бібліотеки, а рештy фінансування зорганізували через „Бенефешил Сейвінг Фонд Сосайті". І раптом — Генеральна Курія Сестер Василіянок не дала дозволу на будування! У вересні 1966 року провінційна настоятелька написала до Римської Курії прохання переглянути таке неґативне наставлення. Вона підкреслювала, що визнання власти коледжу залежить від будови нової бібліотеки, і що фонди, вже вкладені в те будівництво, пропадуть, якщо коледж не дістане дозволу. Багато прохальних молитов лягли до стіп Пресвятої Богородиці, аж нарешті Римська Курія надіслала дозвіл на будову бібліотеки.

Минали роки. Багато Сестер Василіянок закінчили за той час бібліотекарські курси. У 1961 р. звання фахової бібліотекарки здобула Сестра Анна. Хоч до 1959 року бібліотека Менор Коледжу нараховувала вже 17 000 книжок, як виявила перевірна комісія, чимало з них були маловартісними. У 1967 році всі маловартісні видання вилучено, і наступного року відкрилася нова Бібліотека Василіяда з вартісним книжковим фондом на 13 704 томи і з 130 періодиками. У 1970 році бібліотека зросла до 16 000 томів.

Тим часом зреорганізовано Раду Довірених — збільшено її з 5 до 9 осіб, переведено й інші зміни адміністративного характеру. Від самих початків Сестри Василіянки призначали Матір протоігуменію президентом коледжу, а декан виконувала обов'язки діючого президента. У 1964 році Преподобна Мати Ефрозина, протоігуменія Сестер Василіянок, призначила президентом коледжу на 6-річну каденцію Матір Єроніму. Але наприкінці своєї каденції, в червні 1970 року, Мати Єремія була змушена зрезиґнувати через стан здоров'я. Комісія для призначення нового президента коледжу, на чолі з о. Джером Б. Коллем, Єзуїтом, — головою Ради Довірених, підбирала й переслухувала кандидатів. І тоді вперше вся Рада Довірених одноголосно вибрала президентом Менор Коледжу Матір Ольгу, на наступні 6 років.

За той час адміністрація коледжу далі змагалась за повну акредитацію школи. Одночасно постійно зростала кількість студенток, була також поширена студійна програма.

У 1966 році в системі Менор Коледжу створено два почесні товариства: Фай Тета Каппа і Альфа Мю Гамма.

Вже від 1947 року при Коледжі працювало, хоч і не офіційно, Бюро Порад. Від 1969 року налагоджено фахову дорадчу обслугу, щоб краще допомагати студенткам і керувати ними, адже кількість їх зросла до 156.

У 1966-67 роках коледж почав користуватись федеральною допомогою з Фонду Економічної Нагоди. Коледж одержав з того Фонду 7 000 долярів, і 16 дівчат, котрі мали фінансові труднощі, одержали змогу студіювати в Менорі.

Постійно зберігаючи традиційну пов'язаність цієї вищої школи з Візантійським обрядом, викладачі Менору включали, де тільки було можливо, українські елементи в програму студій. Особливу увагу звернено на українську історію, літературу і музику. Також всі релігійні відправи провадились згідно з Візантійським обрядом.

Нарешті 17 червня 1964 року Стейтова Освітня Рада повністю визнала Менор Джуніор Коледж. Ця повна акредитація прийшла у висліді відданости, важкої праці, що постійно зростала, та завдяки високим вимогам прийняття до коледжу і рівневі навчального процесу.

За першу чверть сторіччя Сестри Чину Святого Василія Великого добились того, що коледж з 11-ти студенток зріс до майже 200. Їхній стиль життя й підхід у будові Менор Джуніор Коледжу співпадає з ученням і ідеологією їхнього фундатора-засновника Святого Василія Великого: „Не бійтеся віддати й ту дрібницю, що маєте. Не ставте ваших інтересів вище від загальних. Віддайте ваш останній шматок хліба жебракові під дверима, і трудіться на славу Божу".

Посвята Сестер у виконанні їх обов'язків принесла великі плоди, а між ними й радість за досягнення та успіхи студенток. Майже половина випускниць Менору продовжують свою освіту в коледжах і університетах по всій країні. Ось що сказала на цю тему одна з колишніх студенток: „Час, який я провела в Менорі, був найщасливішим у моєму житті. Я люблю вишкіл, студенток і всю академічну програму. Я мала також досить розваг".

З цією зворушуючою серце вдячністю Сестри Василіянки входять у друге чвертьстоліття. З новим ентузіязмом і завзяттям вони й далі працюватимуть для успіху і розвитку М е нор Джуніор Коледжу.

(Кінець)

Роковини Лесі Українки в Гартфорді

Гартфорд (д-р О. Т.) Тому, що в цьому році припадає 100-річчя Лесі Українки, що хоч була „тілесно слабою, але духом незламною", гартфордська громада також відсвяткувала цю подію. Старанням місцевого Відділу УККА відбулася в неділю 17 жовтня, в залі Українського Народного Дому, Святочна Академія, яку відкрив голова місцевого Відділу, інж. А. Лучкань, і представив громаді головного промовця д-ра Анну Самофал з Ню Брітен. Доповідачка присвятила досить часу життю Лесі Українки, а відтак старалася віддзеркалити творчість поетеси, подаючи зміст і ідею її творів. Доповідь була змістовна. Потім учень вечірньої Школи Українознавства Р. Захарко продеклямував вірш Леоніда Полтави „Пісня про Лесю Українку". Мистецьку частину почав проф. Б. Марків скрипковим сольом „Романс" Бетовена, при акомпаньяменті свого учня Роберта Колетті. Потім молоденький піяніст заграв пісні „Їхав козак за Дунай" і „Їхав стрілець на війноньку" в обробці проф. Р. Савицького, захоплюючи публіку своєю технікою. Тоді п. Юрій Ковінко, бувший соліст Полтавського Оперного Театру та Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, відспівав пісні: „Гетьмани, гетьмани" муз. М. Лисенка та ін., при акомпаньяменті п-і Г. Ганушевської. Пан Ю. Ковінко своїм спокійним і зрівноваженим голосом задовольнив публіку.

Після перерви учні Вечірньої Школи Українознавства під мистецьким проводом п-и Анізії Вересюк виконали монтаж до слів Лесі Українки „На крилах пісні", за що всім треба дати признання. В монтажі брали участь молоденькі танцюристи з групи „Веселка" з Ню Гейвену, під мистецьким проводом п. Романа Строцького. Молодим танцюристам треба дати признання за майже „професійне" виконання танків. Однак, мало хто застановився над тим, що ідея монтажу не була в танках, а в словах Лесі Українки. Биттям у долоні під час виконання танків гартфордська публіка дещо обнизила свято.

Академію закінчено відспіванням „Не пора, не пора".

У річницю смерти Алли Горської

У глибокій пошані до однієї з найкращих дочок сучасної України сл. п. Алли Горської, визначної мисткині, активної громадянки-патріотки, що згинула з ворожої руки окупанта дня 28-го листопада 1970 р. у Василькові біля Києва, — звертаємось до нашого українського жіноцтва і всієї нашої громади з палким закликом віддати особисту шану Покійній — борцеві за найвищий ідеал свободи, потоптаний у рідній Україні.

Сл. п. Алла Горська виявила велику духову стійкість, принциповість і відвагу в обличчі умов терору духа під совєтським режимом. За її геройську поставу супроти ворожих намагань зламати її, кероване Москвою КГБ підступно довело до її смерти. Відчуваючи спільність ідеалів з покійною Аллою Горською та сповнені подиву до неї — визнаємо її принципову поставу — геройчною.

І тому звертаємося до проводу і членства українських жіночих організацій у вільному світі — вшанувати річницю трагічної смерти Алли Горської, борця за волю України і жертву терору московського окупанта. Тому проголошуємо час між днем смерти і похороном цієї Героїні Духа, а саме — неділі 28-го листопада і 4-го грудня 1971 р. жалобними днями українського жіноцтва. Пропонуємо проводові і членству українських жіночих організацій в тому часі провести увечері панахиду за душу Покійної, по змозі з обходом зі свічками кругом церкви, а жалібні сходини Відділів організацій присвятити її пам'яті, як символові тих жінок, що за свої патріотичні почування і погляди караються в московській неволі.

Загал українського жіноцтва і громадянства просимо взяти участь у жалобних Богослуженнях і підкреслити цією участю пошану для борців українського народу і живучість української визвольної ідеї.

Ми переконані, що наша увага до геройчної боротьби на Батьківщині додає сили борцям і допомагає їм у важливому змаганні. Тому не відмежовуймо себе від участи у вияві нашої прихильности й пошани борцям України.

Управа
Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ВЛАСТІ ДОЗВОЛИЛИ вперше відзначати пам'ять колишнього президента Нго Дінь Дієма, проти якого 1 листопада 1963 року вудбувся збройний переворот, під час якого вбили його і його брата. Один в'єтнамський купець, до дому якого скрився був Нго Дінь Дієм, тепер уперше виявив журналістам подробиці тієї події. Коли президент Дієм вийшов з дому того купця — вояки заарештували його, посадили до авта і нібн мали відвезти до головної квартири, але подорозі вбили.

Світлій пам'яті о. протоієрея Ананія Мірощенка

св. п. о. протоієрей Ананій Мірощенко

У Лос Анджелесі упокоївся в Бозі 23. 9. 1971 року на 79-му році життя о. Протоієрей Ананій Мірощенко, настоятель Церкви св. Андрія Первозванного в 1954-1965 рр. та св. Покрови в Сан Дієґо, ЗСА 1965 р. до 1970 р.

Походив св п. о. Ананій з Києва, був учасником Визвольних Змагань.

Панахиду відправив у похоронній каплиці Мек Кіней о. протопресвітер Федір Білецький, у сослуженні архим. О. Довгаля, митроф. прот. Федота Шпаченка з Міннесоти, о. прот. Андрія Чумакова з Ореґону і о. Олексія Лімонченка, настоятеля церкви в Сан Франціско. Відспівував панахиду і похоронні обряди хор церкви св. Андрія Первозванного, диригент Дмитро Якубенко. Промовляв на прощання митроф. прот. Федот Шпаченко.

Похоронні відправи і прощання відбулися 2 жовтня в грецькому Катедральному Соборі св. Софії, а потім священики винесли на руках труну до похоронного авта.

Такої величавої жалібної процесії, що слідувала від Собору на цвинтар Форест Лон у Ґлендейл, ще ніколи не бачили українці Лос Анжелесу і ті що прибули з пригородів та віддалених міст, як Сан Дієґо, Сан Фрасіско віддати останню шану о. Ананію. Навіть корінні американці, що знали або чули про гуманну, наскрізь просякнену глибокою християнською любов'ю людину, також включились у багатолюдну жалібну процесію.

В особі о. Проієрея Ананія Мірощенка Українська Православна Церква втратила надзвичайно жертвенного і ревного пастиря.

Родина: пані-матка Анна Мірощенко із сином Ігорем і дружиною Валею з родиною покійного учасника Визв. Змагань Дещка, парафіяни і моляці Церкви св. Андрія, як і представники інших національностей (болгари, білоруси), прибули до Українського Народного Дому УКО на влаштовану Парафіяльною Радою і Сестрицтвом св. Ольги церкви св. Андрія прощальну трапезу, під час якої прощали покійного і висловили глибоке співчуття родині св. пам'яти о. Ананія: голова Параф. Ради д-р Вестон, інж. Л. М. Артемовський-Таїров, проф. Підруцький, п. Гліб Старовійт, заступник голови УКО О. Панченко з доручення Управа Укр. Культ. Осередку Лос Анджелесу висловив глибоке співчуття пані-матці, синові Ігореві з дружиною Валею в їхньому спільному горі.

Отець Ананій змолоду глибоко відчував всю трагедію українського народу. Юнак Ананій Мірощенко, свідомий своїх завдань, зголосився до української Визвольної Армії, беручи в ній участь зі зброєю в руках, аж поки Польща за умовою з большевиками не інтернувала цю Армію. У висліді — о. Ананій Волею Божею присвятив себе Православній Церкві.

Відзначався тихою, милою вдачею, був високогуманною сердечною людиною, а у виконуванні своїх церковних, українських культурно-національних і господарських обов'язків був педантом.

Всі надходження коштів, що потрапляли до нього віддавав він на потреби тоді ще бідної матеріяльно церкви. Ніколи не порушав справи підвищення платні, хоч на це мав повне право, одержуючи лише 100 дол. місячно.

Сприяв актуальній справі заснування школи грамоти й українознавства та релігії. Був активним членом Українського Народного Союзу. Отець Ананій довершив посвяту Українського Нар. Дому в день його відкриття.

Під час поминального обіду була збірка на Будівельний Фонд, що дала 3,960.00 дол. Син покійного батька о. Ананія пожертвував 500.00 дол. готівкою і 500.00 дол. деклярував, пан Басистий вніс 500.00 дол. і також деклярував 500.00 дол.

Молимо Господа, щоб прийняв на вічний спочинок душу небіжчика, св. п. протоієрея Ананія.

Олесь По.

Лондонський Університет скасував іспити з української мови

Лондон, Англія. — Іспитовий департамент Лондонського Університету повідомив, що з січня 1972 року скасовуються іспити з української мови та з кількох інших мов на звичайному рівні — „О" левел", що їх могли складати старші учні з тієї мови як іспитового предмету для одержання атестату зрілости, „дженерал сертіфікейт оф едюкейшин". Одночасно з іспитової Ради у м. Манчестері, сказано в „Українській Думці" ч. 38/1971 р., повідомили, що в тій Раді можна далі здавати іспити з української мови на звичайному рівні, але тільки один раз у році. Наступна нагода здати такий іспит буде в червні, 1972 року. Іспит можуть здавати старші учні з усієї території Великої Британії. Речники українського шкільництва в Англії звернулися з закликом до вчителів українських шкіл, щоб вони заохочували своїх учнів і студентів здавати іспит з української мови в Манчестері, зголошуючись наперед до манчестерського секретаріяту Об'єднаної Іспитової Ради — „Джойнт Матрикулейшен Борд".

ЗАКІНЧЕНО П'ЯТИЙ АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД УКЦЕРКВИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вала коротко і не мала відношення до Синоду. В дальшому з приватних, але достовірних джерел, інформують, що вже після закінчення Синоду УКЦеркви Папа Павло VI мав звернутися до Верховного Архиєпископа із вияснениям, що перевантаження справами Світового Синоду не дозволили йому негайно відповісти на доставленого йому перед двома днями листа українських Владик з проханням про авдієнцію, що він це прохання приймає й запрошує на авдієнцію. Проте, із згоди Папи Павла VI на авдієнцію вже не можна було скористати, бо більшість Владик уже були виїхали з Риму, — інформують з приватних джерел. Ці вістки не мають офіційного потвердження.

Отці Василіяни прилучують свій голос

Отці Василіяни Американської Провінції минулого тижня окремою телеграмою до Папи Павла VI прилучили свій голос до зібраних на синодальних нарадах Владик, прохаючи про благословення для тих нарад. У телеграмі підписаній о. Патриком Пащаком, ЧСВВ, Провінціялом Отців Василіян в Америці сказано:

Ваша Святосте! Українські Владики у вільному світі однодушно висловились в обороні переслідуваної Української Церкви під час їхніх теперішніх синодальних нарад та прирекли, що зміцнюватимуть Українську Церкву в льояльності і любові до Святішого Отця. Українські Василіянські Отці додають свій голос до прохання про молитви і благословення Святішого Отця для цих синодальних нарад для добра переслідуваної Української Церкви та спасення душ.

Всі вдоволені

Після закінчення синодальних нарад Владик УКЦеркви в п'ятницю вечером, всі Владики були на спільній вечері й опісля в приватних розмовах висловлювали своє велике вдоволення із перебігу рішення та закінчення Синоду, завжди підкреслюючи, що цей Синод не відбувався проти волі Папи Павла VI, як це помилково подавали світові пресові агенції, натомість він був цілком згідним з постановами декрету Другого Ватиканського Собору про Східні Церкви і цієї справи не змінює те, що поодинокі члени ватиканської Курії могли мати чи висловлювати свої застереження. Своє вдоволення з перебігу і висліду Синоду висловив принагідно в приватній розмові також Верховний Архиєпископ.

В дусі єдности і соборности вшанували о. протопресв. А. Селепину

(Закінчення зі стор. 1-ої)

і о. протопресвітер А. Селепина. Вони обидва підкреслювали важливість недавніх історичних моментів — відбуття 7-го Собору УПЦеркви в ЗСА і проголошення Помісности УКЦеркви П'ятим Архиєпископським Синодом в Римі. За словами о. протопресвітера А. Селепини, обидві Церви стали на рішучі й тверді позиції що „не буде більше розмов про нас — без нас". Скрізь — з промов та привітів — лунали слова за єдність в обох Церквах і за соборництво во ім'я добра українського народу. Прокочувались овації многоліттєвіє й оплески. Мистецьку частину розпочав співочий квартет „Калина", в складі: Божена Ольшанівська, Слава Чіх, Люба Лобур і Надя Кизима, при фортепіяновому супроводі проф. Бориса Базалі. Володимир Оседчук, відомий ґітарист і композитор, виступив із гавайською ґітарою, з акомпаньяментом його учня Андрія Лащука; відмітивши пам'ять Лева Лепкого, вони відіграли кілька його пісень. Ці святкування у соборницькому дусі викликали великий підйом усієї громади.

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ У ПІТСБУРГУ

Пітсбурґ, Па. — На академії-концерті для відзначення 30-ліття відновлення Української Державности у Львові, що буде 14 листопада, виступить у мистецькій частині відомий соліст-бандурист із Англії Володимир Луців з новим репертуаром, а також Вокальна Група з Парми і Танцювальний Ансамбль із Мекіспорту. Головну доповідь виголосить ред. Вол. Мазур. Напередодні приїзду Володимира Луцева до ЗСА для концертових виступів вийшла його нова довгограйна платівка під назвою „Мій Рідний Край".

„СПАЛИЛИ" МОРҐЕДЖ ЗА ОСЕЛЮ ОДУМ-у

Єдина Оселя Об'єднання Української Демократичної Молоді, ОДУМ, „Київ" — позбулася останнього боргу. Журнал ОДУМ-у „Молода Україна" в числі з жовтня 1971 року повідомив, що на Оселі „Київ" відбулося урочисте спалення „морґеджу", на якому був присутній о. д-р протопр. Семен Гаюк та було зачитано привіти від першого голови Оселі І. Гладуна і від сучасного голови Оселі „Київ" Євгена Кальмана, який не зміг прибути на ту церемонію. Виплата боргів тривала 7 років. Тепер одумівська молодь, завдяки жертвенности батьків, має власну Оселю відпочинку й виховання.

В СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОЇ ДАКОТИ СТВОРЕНО НОВИЙ ВІДДІЛ УНС

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ній Дакоті, головний секретар відвідав, крім околиць Бісмарку, також українську громаду в Вілтоні, де в залі місцевої української католицької церкви, відбув двічі збори місцевих громадян з видатною допомогою о. пароха Степана Кручовського. В дальшому д-р Падох відвідав велику українську громаду в Ведфілді, де здавна існує Відділ УНС, під проводом заслуженого секретаря Миколи Прокопа, беручи там участь у святочному зібранні та сніданні всієї української громади з нагоди сплачення гіпотечної позички, затягненої на будову нової української католицької церкви, якої парохом є о. Іван Дмех. Після сніданку, всі приявні, в числі понад 150 осіб, разом з о. парохом, взяли участь у союзових нарадах, які відкрив, представляючи гостей, о. парох, а згодом виголосили доповіді д-р Антін Жуковський, секретар Микола Прокоп та гол. секретар д-р Ярослав Падох. Предметом промов була інформація про загальні громадські та зокрема про союзові проблеми нашої громади у вільному світі та інформація про громадську і забезпеченеву діяльність УНС. Збори виявили майже повну непоінформованість тих місцевих громадян — в більшості заможних фармерів, власників тисячів акрів врожайного та нафтовими вежами покритого ґрунту, в українських та союзових їх справах. Збільшення відповідної інформації могло б притягнути цю чисельну й багату на гроші й дітей і внуків, українську громаду до нашого організованого життя та праці. Малий стейт Північної Дакоти дає великі можливості для праці нашої спільноти з користю не тільки для свого стейту. Розмірно невелика українська група має двох стейтових конгресменів, чого не мають наші спільноти в багатьох більших стейтах.

Лудлов, Масс. — на „Церкву в Потребі"

Невеличка українська громада в Лудлов, біля Спрінгфілду, Масс., не є замітна своєю чисельністю, члени її живуть в промені 20 миль від своєї церкви. Громада в Лудлов гордиться своєю гарною, новою, внутрі мистецьки викінченою церквою, із просторою залею та парахіяльним домом, побудованими за часів душпастирювання св. п. о. Миколи Дереша. Оба будинки є повністю виплачені, а парохія взірцево впорядкована. Новопризначеним парохом є тепер о. Павло Бумбар, тут роджений священик, висвячений у Римі Блаженнішим Верховним Архиєпископом Иосифом, бездоганно володіє українською мовою, який прямуючи дальше слідами покійного попередника о. Дереша, скоро з'єднає собі приязнь та симпатію і в своїх, і в чужих людей. При церкві існує мішаний хор, що уряджує під час року кілька імпрез. Хором проводить Б. Лехман. Також своєю активністю проявляється т-во сестриць, де гармонійно співпрацюють давніше прибулі, тут роджені та новоприбулі. Вони під час літа уряджують пікніки, часто ліплять та продають вареники, які стали популярними серед чужинців в цілому місті, чим поважно причинялися так в минулому, як і тепер до збільшення бюджету та фінансового стану цілої парохії. В червні ц. р. зорганізувався тут Відділ Т-ва за Патріярхат. За ініціятивою згаданого Т-ва, громада в Лудлов урядила в суботу та неділю, 11-12 вересня, великий базар, продаж печива, вареників голубців та інших виробів української кухні, дохід із чого був призначений на „Церкву в Потребі". Замітним на базарі був куток українського народного мистецтва. Експонати вишивок, килимів, писанок, різьби, кераміки уряджені були дійсно помистецьки нашими панями, що вказувало на велике багатство нашої культури. Посеред експонатів висів удекорований портрет Їх Блаженства. Широка реклама через радіо, пресу й розвішені по виставових вікнах афіші притягнули до нашої церковної залі велику кількість відвідувачів інших національностей із усіх прошарків суспільства. Учителі, мистецтвознавці, священики та інші професіоналісти висловлювали своє признання. Багато з них виказало велику обізнаність з нашою історією, історією нашої церкви, з осомою Митрополита Шептицького та Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого, що було для нас великою, але дуже приємною несподіванкою.

До великого успіху базару причинилося багато свідомих парохіян, що не жаліли труду й праці, а своїми щедрими пожертвами доказали свою любов і відданість голові української кат. церкви. Управа місцевого Відділу Т-ва за Патріярхат УКЦ складає цією дорогою щиру подяку всім жертводавцям та всім паням і панам, що своїм трудом і працею зуміли довести згаданий базар до так успішного завершення, з чого ціла парохія Лудлова може бути гордою.

На окреме признання заслуговує щирожертвенна праця Ірини Дереш з Рутерфорду, парафіянки Пассейку, Н. Дж., де парохом є о. В. Білинський, який втішається надзвичайною симпатією та відданістю своїх парохіян. Будучи на відвідинах рідні, вона посвятила свій час праці при варениках, печиві, впорядкуванні залі, за що складаємо її від цілої громади щиру подяку.

Весь дохід з базару в сумі 800 дол. переслано безпосередньо на руки нашого Ісповідника Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого.

М. Н.

ЛЬВІВ „ОРДЕНОНОСНИЙ"

„За великі успіхи, досягнені трудящими міста в господарському і культурному будівництві, у виконанні завдань п'ятирічного пляну по розвитку місцевого промислового виробництва, — сказано в „Молоді України" з 29 жовтня, — місто Львів відзначено найвищою урядовою нагородою — орденом Леніна". Таку нагороду видає Москва. Орден причепили під час мітинґу „на прапорі міста Львова". Виступаючи з тієї нагоди, перший секретар ЦК комуністичної партії УССР Петро Шелест закликав до дальшої праці та знову лаяв „українських буржуазних націоналістів".

СЕМИМЕТРОВА ПІРАМІДА

На березі безлюдної Тендрівської Коси біля Одеси відкрито пам'ятник у формі семиметрової піраміди з якорем, на згадку про загинулих там багатьох матросів під час боїв з німецькою армією в 1941 р. Студенти з Одеси витягли з води в тому районі рештки, що залишилися від людей і документації на затоплених совєтських кораблях — есмінці „Фрунзе", моніторах „Ударный" і „Железняков", на канонерських човнах „Буг", „Дністер" та ін., потоплених німцями. Вони з допомогою інженера І. Драча спорудили пам'ятник у формі піраміди. „Кожного року студенти вирішили тут проводити посвячення в студенти", подала „Молодь України" з 27 жовтня, в замітці „Пам'ятник мужності".

ВІДЗНАЧИЛИ СТУДЕНТІВ

Едмонтон. — 200 студентів Технологічного Інституту Північної Алберти дістари разом майже 30 000 долярів у формі нагород за видатні успіхи в студіях. Між іншими нагороди одержали понад 20 студентів-українців. З проголошеного дирекцією Інституту списку нагороджених видно, що українці студіюють там різні ділянки, як телекомунікаційну техніку, радіо, телевізію, банковість, управління фінансовими установами, техніку компютерів та ін., включно з комерційним куховарством.

Триденна виставка дитячої книжки

Філядельфія.—З нагоди проведення „Українських Дошкільних Днів", у залі Дому СУА відбулася триденна, 22-24 жовтня, Виставка української дитячої і молодечої книжки, організована головою Комісії Виставки п-і Стефанією Бернадин, членом Управи Осередку Дошкілля. Виставка охоплювала українські закордонні дитячі й молодечі видання за останніх кругло 30 років. Вона охоплювала читачів різного віку: для дошкілля, для дітей, для старших дітей та для молоді. Велику збірку, в тому й уже рідкісних видань, передав на виставку від „Просвіти" проф. Володимир Мацьків; Фірма „Освіта" виставила свої найновіші видання іграшки-складанки на українські теми та Абетку для розтинання: чимало книжок надіслала Василкова Станиця ОПЛДМ у Ню Йорку—для огляду і для розповсюдження, розпочинаючи тим черговий Двомісячник Укр. Літератури для Дітей і Молоді, визначений Правлінням ОПЛДМ на листопад-грудень. Виставка була збагачена численними експонатами з Дитячих Світличок СУА, в тому з Світлички 76 Відділу СУА на Воррен та 43 Відділу СУА у Філядельфії. Керівниця світлички „Садочок казок" при 29 Відділі СУА, молода мати Ірена Олексюк, прибула з Чикаго для участи в нарадах і привезла чимало експонатів, що їх виконали 30 дітей, віком від 3 до 5 років, між ними „Листочки", „Писанки", „Картки для мами" та ін. Виставку оглянули кілька сотень осіб, переважно матерів і молоді; закуплено біля сотні примірників книжок і чимало замовлено. Під час конференцій керівниці Дитячих Садочків та Виховниці знайомились на Виставці з літературою, призначеною для малят.

Концерт Торонтського хору „Веснівка" в Боффало

Боффало, Н. И. В неділю, дня 24-го жовтня, загостила до Боффало „Веснівка"— дівочий хор курсів українознавства в Торонто, який прибув на запрошення боффалівського хору „Бурлаки". Торонтські дівчата, учениці й абсольвентки курсів українознавства, своїм виступом дали відповідь, що молодь вміє бути активною, якщо знайдуться одиниці, що цю молодь законтивізують і з нею попрацюють.

Хор „Веснівка" поважний числом—біля 60 хористок— з добрими голосами і доброю українською вимовою, виступив у гарних, стилізованих українських строях. Цим хором кермує Квітка Зорич—Кондрацька, яка виявила себе добрим диригентом. Хор голосово зрівноважений, і має добрі альти, а альти в жіночому хорі це основа гармонії виконуваних творів. Чиста і виразна дикція, добре фразування, зрізничкована динаміка і виразна ритміка у співі-це вислід солідної праці диригентки та свідчить теж про працю й карність хористок.

Програма почалася—„Одою до пісні", Романа Купчинського, яку продеклямувала дикторка хору Христина Свергун, і цією одою хор немов віддав пошану цій величній українській пісні, над і для якої він працює. Першою точкою хорової програми була релігійна пісня — „Під твою милість прибігаєм", Дмитра Бортнянського, в обрібці для жіночого хору, А. Гнатишина. Дальшими точками програми були твори Миколи Леонтовича, і виконанням цих творів хор вшанував сторіччя народин композитора. Крім народних пісень, в обробці М. Леонтовича, хор відспівав також три хорові фрагменти з його незакінченої опери „На русалчин Великдень". У дальших точках програми були народні пісні в обрібці Ступницького, Кудрика, Ф. Колеси, Ярославенка і диригентки хору Зорич-Кондрацької, та дві авторські пісні Майбороди—„Пісня про Дніпро" і А. Пашкевича— „Степом-степом", твір цікавий своїм драматично-настроєвим стилем.

По цій другій частині програми піяністка, Зеня Кушпета виконала три фортепіянові твори, а саме: прелюд. І. Шамо, прелюд, В. Барвінського і фантазію на „Закарпатські мельодії", А. Пашкевича. Зеня Кушпета — піяністка високої кляси в техніці гри і виконанні творів.

Хорові акомпаніювали Т. Біланюк і З. Кушпета, яка в деяких творах, дала фортепіянові партії власної композиції. Хоч програма концерту була друкована, кожну хорову точку заповідала хористка Христина Свергун.

Концерт визначався мистецьким рівнем, деякі пісні, як Леонтовича „Дударик" були виконані взірцево. До успіху концерту причинилася також добра концертова заля Кляйнганса.

О. З.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

СПОРТ

„ТРИЗУБ" — „ДАЛЬМАТІНАК" 5 : 0 (4 : 0)

Філядельфія, 17-го жовтня 1971 р. змагання копаного м'яча за мистецтво Оберліги ДАФБ-у поміж „Тризубом" і новиком оберліги югославською дружиною „Дальматінак" з Гобокен Н. Дж. закінчилися може незаслужено високою поразкою гостей. Югославська дружина складається з европейських змагунів і грає добре та жертвенно. В першій півгрі зразу важко було сказати, хто буде переможцем. Кондиційно сильніший „Тризуб" проламав врешті опір оборони югославів і в коротких відступах часу Діліон здобув три ворота. Свої успіхи побільшив ще одними воротами здобутими з карного копу, за „фавль" оборонця гостей. Це остаточно заломало змагунів противника і друга півгра більше виглядала на тренінґ, як змагання. Вислід устелив Нона, горною головкою, понад вибігаючого до м'яча воротаря. Єдину нагоду здобути почесні ворота з карного копу (оборонець зловив м'яча в воротах) — унеможливив Тарнавський вибиваючи м'яч поза ворота Цим змаганням приглядалося коло 1000 осіб, в цім багато молоді. Теж багато воріт здобуто у передзмаганнях резерв повищих команд. Для резерви „Тризуба" здобули ворота Люіс -4, Кузевич 1, (найкращі ворота дня) Римарчук І. 1 і Бер 1 — противник здобув 3-є воріт. Серед резерви вибиваються Кузевич і Білоус. Слідуючої неділі виїздить „Тризуб" на змагання з чемпіоном Америки — Готою. У Філядельфії гратиме доперва 7-го листопада з італійською дружиною „Інтер Джуліяна".

Управа „Тризуба" звертається до українського громадянства Філядельфії і околиці, щоб своєю участю на цих змаганнях дали можливість дружині „Тризуба" взяти участь в грах за чемпіонат Америки, що саме починаються.

М. С.

ГАКІВКА „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „КЕНЕДІЄНС" ГК 0 : 7 (0 : 3, 0 : 1, 0 : 3).

Нюарк 28 жовтня — Вперше в історії українського спорту в ЗСА, розпочала свій ліговий сезон гаківкова українська дружина за мистецтво „Велі Скейтерс" Ліги Ню Джерзі, — якою є „Ч. Січ". В перших змаганнях, що відбулися на льодовій арені Айронбавнду в Нюарку наші молоді дебютанти програли свою зустріч з більш досвідченою і заавансованою дружиною „Кенедієнс". В першому періоді господарі зустрічі стрілили „січовикам" 3-ри ґолі, при чому — першого, судді признали після цього, як кружок тільки доторкнувся стовпа воріт і відбився назад на арену. Взагалі перший період „Ч. Січ" грала досить зв'язано й повільно, що вповні використали „Кенедієнс". З ходом дальшої гри, в другому і особливо 3-му - періодах, українські гаківкарі майже дорівнювали швидкості господарям, одначе їм не пощастило відкрити свого конта воріт, навіть тоді, коли суперники, мали в „карному ложі" по одному, а одну хвилину двох своїх змагунів. З подібних нагод „Кенедієнс" із своїх дальших 4-х, стрілили три ґолі. Не зважаючи на цю першу поразку дебюту свого першого і довгого сезону, „Ч. Січ" добре себе зарепрезентувала і треба сподіватися, що при дальших наполегливих тренінґах і лігових виступах та взагалі після акліматизації в Лізі наші гаківкарі зможуть вповні конкурувати з досвідченими дружинами. Слідом за своїми старшими колеґами, розпочали свій гаківковий сезон молодші змагуни, які виступають під наглядом фахових тренерів Ліги в групах підготови. Після змагань в домівці Т-ва відбулося для „січових" дебютантів прийняття, що в ньому взяли участь теж батьки і знайомі. В товариських і ділових розмовах на прийнятті усі без винятку висловлювали думки, що треба дати повну моральну і матеріяльну підтримку УСТ „Ч. Січ" для його корисної праці з нашою молоддю. Склад „Ч. Січі": І. Барбадин, Б. Дзіман, П. Лазар, Р. Семенюк, В. Олійник, М. Гвін, Д. Сурович, Т. Фер, Г. Буняк, М. Будний, В. Залізко, П. Мельник, Б. Васічко, О. Пастушенко. Через контузію не грав Лебедь.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ІТАЛІЯНС СК" Бавнд Брук 4 : 0 (1 : 0)

Вудбрідж 31-го жовтня — Свої чергові мистецькі футбольні змагання „Великої десятки", Шейфер Ліги, Ню Джерзі „Ч. Січ" виграла з італійською дружиною зложеною з кол. так зв. „професіональних" футболістів, між якими виступають відомі нашим глядачам — Сантіні і Карльос Ґяковіно, що свого часу грав в „Тризубі" і опісля в „Ч. Січі" та „Спартанс" Філядельфія. Між іншими знайомими ми побачили теж братів Івана і Петра Паливодів, що перед кількома тижнями розпочали в цій італійській дружині свою нову футбольну кар'єру. Як показали перебіг гри і вислід тієї зустрічі, „січовики", як добре зіграна і заавансована дружина, легко перемогла цю збираницю, завдяки чому дальше залишилася лідером показника табелі гор. Конто воріт для „Ч. Січі" відкрив Лужняк в 20-ій хвилині, добивши м'яч посланий в сітку воріт гостем Петром Іличем. Не зважаючи на гнітучу перевагу українських футболістів, вислід половини так і залишився незмінним 1:0.

Після перерви „Ч. Січ" продовжувала свою перевагу граючи з вітром майже в одні ворота. В 60-й хвилині з гарної чергової акції — Каздоби - М. Фарміґи, Ілич підніс вислід до 2:0. П'ять хвилин пізніше, цей же Фарміґа успішно виконав карний стріл — 3:0, що його признaчив суддя за руку оборонця на карному полі. Вислід зустрічі 4:0 встановив М. Фарміґа в 71-й хвилині гри. В складі „Ч. Січі" бракувало середнього помічника Михайла Заремби, який не повернув з повесільної подорожі з далеких островів Вагамс. В цій грі успішно дебютував наш молодий і дуже надійний футболіст Володимир Ткач. Склад „Ч. Січі": Лісевич, Касіяненко, Каздоба, Паньків, Л. Вільчак, Понось, Лужняк, Бутенко, М. Фарміґа, О. Фарміґа, Ілич, Ткач, Переборів.

„Ч. Січ" II — „Джерзі Бразилія" 1:3. Одинокого ґоля для „Ч. Січі здобув Кальба.

„Ч. Січ" (учні) — „Юніон Бойс Клаб" (учні) 1:1. Ґоля для „Ч. Січі" здобув Ілемський.

„Ч. Січ" (новаки) — „Волвуд СК" (новаки) 2:0 Ґолі для „Ч. Січі" здобули: Гродецький і Бакун.

О. Твардовський

„ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

Верифікаційна Комісія гор ДАФБ-у вирішила признати у користь „Тризуба" змагання „Кляркставн" — „Тризуб" 10-го жовтня ц. р. воковером (2 точки і 6:0 воріт). Відбуті в неділю 24-го жовтня ц. р. футбольні змагання поміж „Тризубом", а „Готою" у Ню Йорку закінчилися програною „Тризуба" у відношенні 1:0.

Старші юнійори „Тризуба" від 15 - 19 р. життя почнуть змагання у філядельфійській Лізі від 14-го листопада ц. р. на грищі Сентрал Гай Скул або на виїздах. Опікуном і тренером юнійорів є проф. Ф. Лукіянович, а від Управи Ланки коп. м'яча і батьків — Роман Беднарський. Опікуном другої команди юнійорів від 10 р. - 15 р. життя є п. Крочак.

Тренінґи юнійорів відбуваються кождої середи і п'ятниці о год. 6-ій увечері на грищі при 16-тій і Вайомінг. У ці самі дні відбуваються тренінґи 1-ої і резер. дружин „Тризуба", але від год 7-ої вечора.

Не зважаючи на програну з „Готою" — „Тризуб" далі стоїть на першому місці в табелі Оберліґи ДАФБ-у групи південь маючи у 6-ох грах здобутих 10 точок. Це саме відношення має його конкурент „Гота" у групі північ. За ними слідують „Дойчунґарн" з 8-ма точками у 5-ох грах та „Інтер - Джул" з сімома точками у п'ятьох грах. Саме ця дружина буде противником „Тризуба" у змаганнях, які відбудуться 7-го листопада ц. р. о год. 2:30 на грищі Сентрал Гай Скул при 5400 Н. Брод вул. Змагання резерв обох дружин відбудуться о год 12:30.

Вправді вже давно, як ця італійська дружина гостила у Філядельфії, але аматори копаного м'яча добре її пам'ятають з давніх літ. Остання її сензаційна перемога над „УСК-ом" у відношенні 5:1 вказує, що ця дружина є зараз в добрій кондиції і здобути від неї два пункти не буде легко, а втрати т и можливо.

Побачимо на змаганнях у неділю 7-го ц. м.

М. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 13 ЛИСТОПАДА 1971 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва ім. Гет. І. Мазепи — 183 Відд. о год. 5:30 по пол. в УНДомі при вулиці Мартін. Проситься чл. прибути на збори з уваги на важні справи. — Д. Кошильовський, предс., В. Котик, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 14 ЛИСТОПАДА 1971 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секр.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича — 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при вул. Ґрилінґ 2376. — М. Бориськевич, рек. секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Евню. Проситься чл. прибути. М. Філяс, М. Ковальчук, К. Ярославська.

ТАРЗАН, Ч. 6651. Тарзан пізнає білого пілота

Подивись, чи це хтось, кого ти знаєш, Тарзане. Розпізнавальне число його гелікоптера замазане фарбою, отже байдуже, за чим він сюди прийшов, — воно нелегальне!

Чулю, я знаю його. Його ім'я — Джім Вард, молодий американець, який возив пошту на шляху Конґо-Ніл. Я вийду й поговорю з ним, щоб дізнатися, чого він прибув сюди!